

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43Cob/254/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6616208143
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Drahomíra Dibdiaková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6616208143.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Drahomíry Dibdiakovej, členiek senátu JUDr. Evy Kmeťovej a JUDr. Márie Jamriškovej, PhD. v právnej veci žalobcu CD Consulting s.r.o., so sídlom Politických väzňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 264 29 705, právne zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421 proti žalovanému N., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. T.. XXXX/X, L. o zaplatenie zmenkovej sumy 766,55 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 21C/176/2016-33 zo dňa 3. októbra 2016 takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 21C/176/2016-33 zo dňa 3. októbra 2016 p o t v r d z u j e.

Žalovanému p r i z n á v a voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozhodnutím zamietol okresný súd žalobu o zaplatenie zmenkovej sumy vo výške 766,55 Eur, 6% úroku zo sumy 991,55 Eur od 18.02.2013 do 11.02.2014 v sume 58,52 Eur, zo sumy 966,55 Eur od 12.02.2014 do 17.03.2014 v sume 5,40 Eur, zo sumy 941,55 Eur od 18.03.2014 do 24.04.2014 v sume 5,88 Eur, zo sumy 916,55 Eur od 25.04.2014 do 22.05.2014 v sume 4,22 Eur, zo sumy 891,55 Eur od 23.05.2014 do 16.06.2014 v sume 3,66 Eur, zo sumy 866,55 Eur od 17.06.2014 do 18.07.2014 v sume 4,56 Eur, zo sumy 841,55 Eur od 19.07.2014 do 18.08.2014 v sume 4,29 Eur, zo sumy 816,55 Eur od 19.08.2014 do 12.09.2014 v sume 3,36 Eur, zo sumy 791,55 Eur od 13.09.2014 do 20.10.2014 v sume 4,94 Eur a zo sumy 766,55 Eur od 21.10.2014 do zaplatenia, zmenkového úroku vo výške 0,06 % denne zo sumy 991,55 Eur za obdobie od 11.02.2013 do 11.02.2014 v sume 217,74 Eur, zo sumy 966,55 Eur od 12.02.2014 do 17.03.2014 v sume 19,72 Eur, zo sumy 941,55 Eur od 18.03.2014 do 24.04.2014 v sume 21,47 Eur, zo sumy 916,55 Eur od 25.04.2014 do 22.05.2014 v sume 15,40 Eur, zo sumy 891,55 Eur od 23.05.2014 do 16.06.2014 v sume 13,37 Eur, zo sumy 866,55 Eur od 17.06.2014 do 18.07.2014 v sume 16,64 Eur, zo sumy 841,55 Eur od 19.07.2014 do 18.08.2014 v sume 15,65 Eur, zo sumy 816,55 Eur od 19.08.2014 do 12.09.2014 v sume 12,25 Eur, zo sumy 791,55 Eur od 13.09.2014 do 20.10.2014 v sume 18,05 Eur a zo sumy 766,55 Eur od 21.10.2014 do zaplatenia, d) zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 3,31 Eur. Náhradu trov prvostupňového konania žiadnej zo strán sporu nepriznal

2. Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva, že žalobca ako indosatár nadobudol všetky práva zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný dňa 12.09.2011. Indosovaná zmenka je vlastnou zmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“, pričom do jej textu bol zahrnutý záväzok žalovaného zaplatiť na túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu 991,55 Eur spolu s 0,25% denným úrokom od 27.12.2012. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Vystaviteľ nezaplatil na zmenke uvedenú sumu a keďže

bola zmenková listina opatrená doložkou „bez protestu“ žalobca nenechal uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou. Zmenku predložil na zaplatenie a keďže od žalovaného nezískal úhradu, podal na súd návrh na uplatnenie pohľadávky na vzorovom tlačive „A“ podľa čl. 4 ods.1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) 861/2007/ES, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporov (ďalej Nariadenie). K návrhu priložil ako dôkaz len originál zmenky, pretože inými listinami nedisponoval.

3. Okresný súd v konaní postupoval v súlade s Nariadením č. 861/2007. S poukazom na znenie článku 3, 5 a 19 Nariadenia č. 861/2007 - Rozhodné procesné právo platí, že pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie. Vzhľadom k vyššie uvedenému súd v konaní postupoval aj v zmysle zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP).

4. Okresný súd v odôvodnení uviedol, že po preskúmaní zmenky z pohľadu jej splatnosti dospel k záveru, že ide o vlastnú zmenku, ktorá má uvedené dve možnosti splatnosti, čo spôsobuje jej absolútnu neplatnosť z dôvodu jej neurčitosti. Neurčitý údaj splatnosti zmenky je spôsobený zápismi údajov na zmenke, keď zo zápisu „zaplatím za túto zmenku pri predložení“, je uvedená splatnosť na nahliadnutie a z údaju „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“ je uvedená splatnosť na určitý čas. Súd nemohol považovať tento údaj za predĺženie lehoty v zmysle § 34 ods. 1 zák. č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch, keďže tento údaj vzbudzuje pochybnosť o druhu splatnosti zmenky. Ak by vystaviteľ zmenky mal vôľu predĺžiť lehotu na videnie zmenky, údaj mal správne znieť „na platenie predložiť v lehote do 4 rokov od vystavenia“. V tejto súvislosti súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Obdo 59/2010 zo dňa 26.01.2011, ktorý jednoznačne skonštatoval, že ak sú v zmenke uvedené dve rozdielne určenia splatnosti (na videnie a do dvoch rokov od vystavenia), spôsobuje to jej neplatnosť, a to s poukazom na ust. 33 ods. 2 zák. č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch, v znení neskorších predpisov. Z uvedeného je zrejmé, že pri uplatňovaní zmenkového práva sa uplatňuje prísny formalizmus.

5. Uviedol tiež, že z exekučného spisu, ktorý si dal priložiť pod č. k. 5 Er 999/2014 zistil, že žiadosť o vydanie poverenia vo veci oprávneného POHOTOVOSTĚ s.r.o. voči povinnému -žalovanému v prejednávanej veci bola právoplatne zamietnutá, pričom zistil aj to, že sa jednalo o spotrebiteľský vzťah.

6. Okresný súd doručoval žalovanému návrh na uplatnenie pohľadávky spolu s vyplneným „C“ tlačivom. Žalovaný sa k návrhu žalobcu vyjadril na pojednávaní tak, že zmenku podpísal v súvislosti s úverom poskytnutým mu spoločnosťou POHOTOVOSTĚ s.r.o., ktorej už zaplatil sumu 774,- Eur. Zistil tiež, že zmluva uzavretá medzi spoločnosťou POHOTOVOSTĚ s.r.o. a žalovaným dňa 12.09.2011 pod č. XXXXXXXXXX bola typická formulárová zmluva, ktorá odkazuje na Všeobecné podmienky poskytnutia úveru a v nich obsiahnutú Dohodu o vyplnení zmenky tak, že na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nebola vyplnená zmenková suma a ani dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy.

7. Súd poukázal na tú skutočnosť, že predmetom sporu je nárok zo zmenky, indosovanej na žalobcu podľa zák. č. 191/1950 Z. zmenkového a šekového, čo umožnilo právnenému predchodcovi žalobcu obísť použitím zmenky ustanovenia o ochrane spotrebiteľa a následne si vymáhal od dlžníka plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky. Poukázal na rozhodnutia súdneho dvora EÚ zo dňa 16.11.2010 vo veci POHOTOVOSTĚ s.r.o. C-76/2010, na rozsudok C-419/2010/76/10, ako aj na list Európskej komisie z 25.04.2013, pod č.2012/4165, Vec : Výzva - Porušenie č.2012/4165, ktorý bol zaslaný Slovenskej republike práve z dôvodu upozornenia zo strany Európskej komisie (ďalej len EK), že Slovenská republika pravdepodobne dôsledne nedodržuje spotrebiteľské právo EÚ. V tomto liste EK bola dokonca výslovne uvedená práve obchodná spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. (str. 2,3,14 listu EK), ako aj už vyššie uvedené rozhodnutie Súdného Dvora z 16.11.2010 vo veci C-76/10 POHOTOVOSTĚ. Okrem iného sa vo výzve EK výslovne v bode 4. Iné praktiky zamerané na vyhýbanie sa riadnej justičnej kontrole uvádza: „ Okrem rozhodcovského súdu, alebo ako alternatívu k nemu, obchodníci používajú aj iné praktiky a postupy na vymáhanie nezákonných pohľadávok založených na nekalých podmienkach. Uvedené právne úpravy sú kogentného charakteru a majú za následok nielen povinnosť pre súdy, ale aj povinnosť pre žalobcu (čo je aj tento prípad) doložiť pri svojom návrhu na začatie konania všetky dôkazy a uviesť všetky skutočnosti, tak aby bolo možné posúdiť, či sa jedná o spotrebiteľský alebo nespotebiteľský vzťah.“

8. Okresný súd odôvodnil rozhodnutie aj tým, že Zmluva o úvere je jednoznačne spotrebiteľskou zmluvou a právny vzťah založený medzi stranami sporu je vzťahom občianskoprávnym v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ). Zmluvné dojednanie Dohodu o vyplnení zmenky vyhodnotil súd ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá vyznieva výrazne v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 4 písm. i/, k/, o/ Občianskeho zákonníka) a sleduje cieľ obísť právne predpisy týkajúce sa ochrany spotrebiteľa. Dohoda o vyplnení zmenky je v rozpore s § 52 ods. 2 OZ, podľa ktorého ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať toto ustanovenie, sú neplatné.

9. Keďže žalobca ako indosatár si podaným návrhom uplatnil nárok zo zmenky, ktorú súd z úradnej povinnosti vyhodnotil ako absolútne neplatný právny úkon, či už podľa zákona o spotrebiteľských úveroch ale aj podľa Smernice 93/13 EHS s poukazom na ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, ale aj s poukazom na zákon č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch a za neplatnú podľa § 39 OZ vyhodnotil aj Dohodu o vyplnení zmenky, nebol daný právny základ nároku žalobcu z uplatnenej zmenky, preto návrh v celom rozsahu zamietol.

10. S rozhodnutím okresného súdu sa neuspokojil žalobca a podal proti nemu odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrhu žalobcu na uplatnenie pohľadávky vyhovie v celom rozsahu. Žalobca namietal, že konanie pred súdom prvého stupňa má vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

11. Uviedol, že v danej veci súd mohol a mal rozhodnúť o práve na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva len z predloženej zmenky. Z uskutočnených prednesov sporových strán počas písomnej fázy konania (koncentračná zásada v zmysle čl. 5 Nariadenia) a vykonaného dokazovania vedeného na základe návrhov sporových strán nevplynula potreba vykonať ďalšie nenavrnuté dôkazy. Žalovaný mohol na základe čl. 5 ods. 3 a 6 Nariadenia vzniesť námietky voči zmenke, ak tak však neurobil, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté, a to z dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej Nariadením. Súd samotný nie je legitimizovaný na to, aby postupom podľa ust. § 120 ods. 1 in fine OSP vznášal námietky voči zmenke za žalovaného. Ak tak súd urobil, ide o porušenie princípu kontradiktórnosti súdneho konania a rovnosti účastníkov konania ako súčasť práva na spravodlivé súdne konanie.

12. Poukázal na to, že okresný súd v rozpore so zákonom považoval údajne nesporné skutočnosti, ktoré neboli tvrdením ani jedného z účastníkov konania a ktoré vyabstrahoval z dokazovania, ktoré si sám navrhol za jednoznačné a za nesporné, pričom žalobca a ani žalovaný sa k týmto skutočnostiam nikdy nevyjadrili. Preto neexistuje spôsob, akým by súd mohol dospieť k nespornosti týchto skutočností. Ak súd na základe takýchto údajne nesporných skutočnosti založil svoje meritórne rozhodnutie, je toto postihnuté vadou, ktorá má za následok jeho nesprávnosť.

13. Navyše okresný súd dospel k rozhodnutiu na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov, ako aj na základe nesprávnej interpretácie príslušných právnych predpisov a práva EÚ, keď zmenku, ktorá je samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy a ktorú nie je možné spájať či podmieňovať inými okolnosťami, ak nie sú na zmenke uvedené, sa vôbec prvostupňový súd nezaoberal a ignoroval ust. § 17 Zákona zmenkového a šekového. Zdôraznil, že predmetom konania je výlučne zmenka, nie iný záväzkový právny vzťah, pričom súd posudzoval prejednávajúcu vec, akoby šlo o bežný zmluvný záväzok, čo je neprípustné. Pripustil, že ak aj je za určitých okolností možné uplatňovať tzv. kauzálne námietky voči žalobcovi, musí byť táto námietka vznesená zo strany žalovaného, na ktorom je dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení. Nie je však možné, aby takúto iniciatívu proti vôli žalovaného prevzal na seba súd a suploval jeho aktivity.

14. K záveru okresného súdu, že zmenka je neplatná pre neurčitý údaj splatnosti uviedol, že v zmysle čl. I. § 33 ZZŠ je jedným zo spôsobov určenia splatnosti zmenky splatnosť na videnie. Zákon explicitne neuvádza, akým spôsobom sa má doložka uviesť. V zmysle čl. I. § 34 ods. 1 ZZŠ zmenku splatnú na videnie je potrebné predložiť na platenie do jedného roka od dátumu vystavenia. Vystaviteľ môže lehotu

na predloženie predĺžiť, alebo skrátiť. Predĺženie lehoty na platenie sa na zmenke musí uviesť. Opäť nie je explicitne uvedené, akým spôsobom sa má údaj o predĺžení resp. skrátení lehoty uviesť. Dôležité je, aby bol údaj dostatočne určitý a nezbudzoval pochybnosti o zameniteľnosti s iným údajom. Vychádzajúc zo zásady rigor cambialis mali by byť náležitosti na zmenke uvedené tak určito, aby nezávislá, priemerne vyspelá tretia osoba, ktorá zmenku nikdy pred tým nevidela, mohla posúdiť pri čítaní jej textu, či ide o zmenku, ktorá má riadne uvedené všetky náležitosti. Údaj „Zaplatím za túto zmenku pri predložení“ si navzájom nekonkuruje s údajom „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“ pretože ide o dva rozličné údaje s dvomi rozdielnymi významami z pohľadu zmenkového, t.j. nejde o vnútorný rozpor zmenky. Prvý z nich určuje údaj zročnosti zmenky, podľa ktorého charakterizujeme, o akú zmenku ide (v tomto prípade vistazmenka), druhý určuje obdobie, v rámci ktorého môže byť zmenka predložená na platenie.

15. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

16. Okresný súd rozhodoval v prejednávanej veci potom, ako dňa 20. 10. 2015 prijal Najvyšší súd SR na spoločnom zasadnutí občianskoprávneho a obchodno-právneho kolégia zjednocovacie stanovisko k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. 07. 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu v konaniach o nárokoch zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa, ktoré bolo zverejnené pod č. 93 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 8/2015 v nasledujúcom znení:

17. Ak žalobca ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý žalobca použil, že:

18. pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offa povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ;

19. pokiaľ súd nezhliadne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúc ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie.

20. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená.

21. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.

22. Zákonom č. 438/2015 Z.z. došlo s účinnosťou od 23.12.2015 k zmene a doplneniu čl. I., § 17 zák. č. 191/1950 Sb. zákona zmenkového a šekového, ktorá zásadným spôsobom zasiahla do inštitútu zmenky ako abstraktného cenného papiera bez ohľadu na to, kedy došlo k vystaveniu samotnej zmenky.

23. S prihliadnutím na Spoločné stanovisko občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. októbra 2015, zverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 8/2015 a zákon č. 438/2015 Z.z., ktorým sa novelizoval čl. I. § 17 a § 3a/ zákona č. 191/1950 Zb. zmenkového a šekového, § 52 a nasl. zák.č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, ako aj § 17 zák. č. 129 /2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a na prechodné ustanovenia § 470 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku, podľa ktorých sa na všetky konania, a teda aj prebiehajúce, začaté pred dňom účinnosti tohto zákona použijú predpisy účinné odo dňa účinnosti tohto zákona, vrátane ostatných ustanovení Občianskeho zákonníka upravujúcich spotrebiteľské vzťahy, práva a povinnosti z nich vzniknuté a právne predpisy o ochrane spotrebiteľa.

24. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec podľa § 379, § 380 ods.1 a § 385 ods.1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) bez nariadenia pojednávania, pretože nie je

potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie a nevyžaduje to ani dôležitý verejný záujem. Rozsudok bol podľa § 378 ods.1 a § 219 ods.1 CSP odvolacím súdom verejne vyhlásený, čo bolo podľa § 219 od.3 CSP oznámené na úradnej tabuli krajského súdu.

25. Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že predmetom sporu je nárok zo zmenky, na ktorej je uvedené číslo zmluvy XXXXXXXXXX. Zmenka bola vystavená v Lučenci dňa 12.09.2011 s tým, že sa v nej žalovaný zaviazal zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel Sro, vložka č. 23636/B zmenkovú sumu a zmenkový úrok 0,25 % denne, keď zmenka bola vystavená „bez protestu“, „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Zmenka obsahuje zmenkovú sumu 991,155 Eur a dátum začiatku úročenia 27.12.2012. Ako vystaviteľ zmenky je uvedený žalovaný s jeho trvalým bydliskom a rodným číslom. Na druhej strane je uvedené „Namiesto nás na rad CD Consulting s.r.o., K červenému dvoru 3269/25a, 130 00 Praha, Česká republika, IČO: 264 29 705, POHOTOVOSTĚ, s.r.o.“. Zmenka obsahuje v pravom hornom rohu č. XXXXXXXXXX, ktoré sa zhoduje s číslom úverovej zmluvy uzatvorenej medzi spoločnosťou POHOTOVOSTĚ s.r.o. Bratislava a žalovanom.

26. Okresný súd vykonal dokazovanie exekučným spisom sp. zn. 5 Er 999/2014, vrátane Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 15.11.2010 ktorá obsahuje odkaz na Všeobecné podmienky poskytnutia úveru nachádzajúce sa na rube tejto zmluvy a v nich obsiahnutú Dohodu o vyplnení zmenky.

27. Z jej obsahu odvolací súd, rovnako ako aj súd prvej inštancie zistil, že žalovanému bol spoločnosťou POHOTOVOSTĚ s.r.o. Bratislava poskytnutý úver vo výške 700,- Eur. Žalovaný ako dlžník sa v zmluve o úvere zaviazal zaplatiť spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o. sumu 700,- Eur zvýšenú o poplatok 620,- Eur v celkovej sume 1.320,- Eur v 12 mesačných splátkach po 110,- Eur mesačne počnúc dňom 12.10.2011. Zmluva o úvere bola uzatvorená podľa § 497 a nasl. Obch. zák. dňa 12.09.2011, kedy bola podpísaná žalovanom ako vystaviteľom aj zmenka, a to vo forme blankozmenky. Dlžník podpísal prehlásenie a súhlas so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru (ďalej VPPÚ), ktoré sú na zadnej strane tejto zmluvy, ku ktorým nemal žiadne výhrady. Zmluva o úvere neobsahuje žiadne úroky z úveru a ani ročnú percentuálnu mieru nákladov.

28. Z Dohody o vyplnení zmenky, ktorá je obsahom VPPÚ vyplýva, že sa v nej dlžník ako vystaviteľ zmenky zaviazal vystaviť na zabezpečenie peňažného záväzku, ktorý vyplýva z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi zmenku, v ktorej nie je vyplnená zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Zmluvné strany sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent (POHOTOVOSTĚ s.r.o.) najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas 4 po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Dohodli sa tiež, že zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplnil na zmenke remitent tak, že ním bol deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh, s čím žalovaný súhlasil, keď na prednej strane zmluvy o úvere obsah všeobecných podmienok prehlásených za súčasť zmluvy o úvere akceptoval.

29. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 zák.č. 160/2015 Z.z. CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

30. Podľa ods.2 cit. ust. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

31. Podľa § 290 CSP spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

32. Podľa § 295 CSP súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

33. Podľa § 300 CSP na konanie podľa tohto oddielu sa primerane použijú všeobecné ustanovenia o konaní, ak nie je ustanovené inak.

34. Podľa čl. I v § 17 ods. 1 zákona č. 191/1950 Sb. <aspi://module='ASPI'&link='191/1950 Sb.'&ucin-k-dni='11. 1.2016'> zmenkový a šekový v znení platnom od 23.12.2015, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Ak je žalovaný zo zmenky ten, koho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, možno majiteľovi robiť námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom vždy.

35. Podľa čl. I v § 17 ods. 2 cit. zákona v konaní, v ktorom sa uplatňuje alebo vymáha nárok zo zmenky sa z úradnej povinnosti prihladne na skutočnosti) napríklad § 52 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252352'&ucin-k-dni='11. 1.2016'> zákona č. 40/1964 Zb. <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.'&ucin-k-dni='11. 1.2016'> Občiansky zákonník, § 5a <aspi://module='ASPI'&link='250/2007 Z.z.%25235a'&ucin-k-dni='11. 1.2016'> zákona č. 250/2007 Z.z. <aspi://module='ASPI'&link='250/2007 Z.z.'&ucin-k-dni='11. 1.2016'> o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. <aspi://module='ASPI'&link='372/1990 Zb.'&ucin-k-dni='11. 1.2016'> o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 102/2014 Z.z. <aspi://module='ASPI'&link='102/2014 Z.z.'&ucin-k-dni='11. 1.2016'> odôvodňujúce námietky podľa odseku 1, ktoré by ten, kto je žalovaný zo zmenky mohol uplatniť, ak jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

36. Podľa § 48 ods. 1 Zák. č. 191/1950 Zb. Zákon zmenkový a šekový (ďalej len ZZŠ), majiteľ môže postihom žiadať:

zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokami, ak boli dojednané;
šesťpercentové úroky odo dňa zročnosti;
trovy protestu a podaných správ, ako aj ostatné trovy;
odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

37. Podľa § 3 ods. 1 Zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej OZ), výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

38. Podľa § 39 OZ je neplatný právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

39. Odvolací súd zistil, že žalobca, ako zahraničná právnická osoba podal na predtlačenom formulári A podľa bodu 4.4.2. Nariadenia Európskeho parlamentu a rady ES č. 861/2007 z 11.07.2007 o európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej Nariadenie) na súd návrh na zaplatenie zmenky ako indosatár, na ktorého bola zmenka remitentom potom, ako ju vyplnil, indosovaná. Žalobca na preukázanie nároku zo zmenky predložil s návrhom originál vyplnenej vlastnej zmenky „na rad“, vystavenej žalovaným. Žiadne iné listiny žalobca súdu nepredložil, pretože podľa jeho tvrdenia nimi nedisponoval.

40. Žalovaný sa podľa čl. 5 ods.2 a 3 cit. Nariadenia k návrhu na tlačive „C“ ktoré mu súd doručil písomne nevyjadril. Zúčastnil sa však pojednávania, na ktorom poukázal, že už na úver, ktorý zmenka zabezpečovala, zaplatil 774 Eur.

41. Podľa článku 19 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady ES č. 861/2007 z 11.07.2007 o Európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej Nariadenie), pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

42. Podľa čl. 5 ods.1 Nariadenia je európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiada niektorá zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť, ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. Dôvody odmietnutia

sa uvedú písomne. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu o odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

43. Keďže toto súdne konanie sa vedie v Slovenskej republike, riadilo sa do 30.06.2016 zákonom č. 99/1963 Zb. Občianskym súdnym poriadkom v znení platnom v čase rozhodovania a od 01.07.2016 sa konanie pred všeobecným súdom spravuje zákonom č. 160/2015 Z.z. Civilným sporovým poriadkom.

44. Odvolací súd nepovažoval za potrebné nariadiť podľa článku 5 bod 1 v spojení s článkom 7 bod 1 písm. c) Nariadenia č. 861/2007/ES ústne pojednávanie. Odvolací súd predovšetkým uvádza, že aj keď si v prebiehajúcom konaní o nároku zo zmenky uplatnil žalobca právo podľa Nariadenia, ktoré je právnym predpisom Európskeho spoločenstva s priamym účinkom, jeho právna úprava nevylučuje z vecnej pôsobnosti spotrebiteľské spory. Pri postupe podľa Nariadenia je súd povinný rovnako, ako aj podľa vnútroštátnej úpravy rešpektovať právo na spravodlivý proces. Z článku 19 Nariadenia vyplýva, že pokiaľ Nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

45. S prihliadnutím na právnu úpravu obsiahnutú v § 79 ods. 3 a 4 a § 372y Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom od 23.12.2015 do 30.06.2016 vrátane úpravy obsiahnutej v § 17 ods. 1 a 2 zák. č. 191/1950 Sb. zmenkového a šekového, ktorého zmena bola od 23.12.2015 zavedená zák.č. 438/2015 Z.z., ako aj na prechodné ust. § 470 ods. 1 a 2 CSP, podľa ktorých sa aj na konania začaté pred dňom jeho účinnosti použijú predpisy účinné od jeho účinnosti a právne účinky tých úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostanú zachované, je v konaniach o nárokoch zo zmenky vedených proti žalovanému, ktorý je fyzickou osobou, žalobca, ktorý svoje právo preukazuje nepretržitým radom indosamentov povinný preukázať skutočnosti, ktoré sa týkajú vlastného vzťahu jeho právnych predchodcov so žalovaným tak, že k návrhu musí pripojiť okrem zmenky aj ďalšie listiny, ktoré sú potrebné na uplatnenie práva z nej, pokiaľ ho na ich predloženie súd vyzve.

46. Odvolací súd sa síce v zásade stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, avšak na zdôraznenie jeho správnosti dopĺňa ďalšie skutočnosti, a to aj v nadväznosti na tvrdenia uvedené žalobcom v jeho odvolaní, pretože v časti posúdenia zmenky ako neplatnej pre neurčitý údaj o splatnosti zmenky nie sú závery okresného súdu správne. Takýto nesprávny záver však nemá za následok nesprávne rozhodnutie, pretože je vo výroku vecne správne.

47. V čl. I § 10 Zákona zmenkového a šekového je obsiahnutá právna úprava pre blankozmenku, vystaveniu ktorej predchádza dohoda o vyplňovacom práve. Blankozmenka je v čase jej vystavenia zmenkou neúplnou a zmenkou skutočnou sa stane až potom, keď ju neskôr doplní iná osoba než jej vystaviteľ, ktorý do nej dopíše dlžnú sumu a splatnosť. Až po jej doplnení nastanú účinky zmenky ex tunc tak, ako keby bola táto listina od začiatku uvedená do obehu ako dokonalá zmenka. Vyplňovacím vyhlásením sa udeľuje právo k dotvoreniu zmenky práve na základe vyplňovacieho práva, pričom udeliť toto právo formálne či neformálne môže len ten, kto uvádza takúto listinu do obehu. Vyplňovacie vyhlásenie smeruje preto na prvého majiteľa zmenky, ktorá nie je ešte vyplnená.

48. Zmenka je cenným papierom vydaným v zákonom stanovenej forme, ktorým sa zmenkový dlžník zaväzuje majiteľovi zmenky zaplatiť v mieste a čase uvedenom v zmenke čiastku v nej určenú. Pri vystavení blankozmenky nie je možné určiť, ktorým dňom nastane jej splatnosť, pretože takéto rozhodnutie je na majiteľovi zmenky, ktorý v rámci lehoty na predloženie môže kedykoľvek zmenku na platenie označenej osobe predložiť. Zmenku je potrebné zaplatiť bez zbytočného omeškania, pretože sa táto stáva splatnou ihneď potom, ako ju ten, komu je predložená podľa § 34 Zákona zmenkového a šekového, uvidí. Aj keď ust. § 34 cit. zák. upravuje povinnosť predložiť zmenku na platenie do jedného roka od dátumu vystavenia, môže ten, kto zmenku vystavil túto lehotu skrátiť alebo určiť dlhšiu lehotu. Lehota, ktorá je uvedená na zmenke plynie od dátumu, kedy bolo možné najskôr zmenku predložiť na platenie, a nie tak, ako je to bežné, od dátumu vystavenia uvedeného na zmenke - § 77 ods.1 Zákona zmenkového a šekového.

49. Práve pri zmenkách na videnie - vista zmenka a zmeniek splatných v určitej lehote po videní - lehotná vista zmenka, ktoré nemajú pri ich vystavení splatnosť exaktne stanovenú, z dôvodu, že táto je závislá na majiteľovi zmenky, sa pripúšťa úročenie zmenky podľa § 5 ods.1 ZZŠ. V zmenke predloženej navrhovateľom je stanovená úroková miera, ako aj obdobie úročenia. Obdobie úročenia je spravidla

určené dňom vystavenia zmenky, pričom tento údaj zo zmenky priamo vyplýva, resp. na zmenke môže byť určený aj iný deň, ako začiatok úročenia zmenky, nie však skorší, než je dátum vystavenia zmenky. Zo Zákona zmenkového a šekového nevyplýva žiadne pravidlo, ktoré by stanovovalo, dokedy sa zmenková suma úročí. Nevyplýva to ani z čl. I § 48 ods.1 v nadväznosti na čl. I § 77 ods.2 Zákona zmenkového a šekového. Ak je úrok odmenou za poskytnutie určitých finančných prostriedkov, potom patrí až do zaplatenia, t.j. do doby, dokedy sú finančné prostriedky používané napriek tomu, že sa tak deje po splatnosti zmenkovej sumy a súbežne vzniká právo na sankčný úrok. Nejde o vadu zmenky, ak výstavca, pokiaľ ide o koniec doby úročenia stanovil dátum, do ktorého najneskôr je možné zmenku úročiť, aj keby sa pre nepredloženie nestala do tejto doby splatnou.

50. Odvolací súd považuje z vyššie uvedených dôvodov zmenku predloženú navrhovateľom, z ktorej vyplýva jednoznačne doba splatnosti, pretože obsahuje údaj „zaplaťte pri predložení“ za zmenku platnú, splatnú na videnie tak, ako to vyplýva z § 33 ods.1 Zákona zmenkového a šekového. Splatnosť zmenky nastáva v momente jej predloženia, pričom predložiť ju je možné podľa § 34 ods. 1 Zákona zmenkového a šekového v lehote 4 rokov od jej vystavenia a až po jej predložení v lehote 4 rokov nastáva jej splatnosť. Nie je preto daná žiadna postupná splatnosť tak, ako to okresný súd v odôvodnení nesprávne uviedol.

51. V prejednávanej veci preto dospel odvolací súd k inému právnomu záveru ako okresný súd, a to, že zmenka vystavená dlžníkom ako zmenka vlastná spĺňa všetky formálne náležitosti predpokladané zák. č. 191/1950 Sb. zmenkového a šekového a je zmenkou platnou. Žalovaný v odvolaní argumentoval správne keď uviedol, že v zmysle zmenkového práva je možné zmenku vystaviť ako vistazmenku a zároveň predĺžiť lehotu na jej predloženie. Preto záver okresného súdu, že zmenka nie je platná pre neurčitý spôsob určenia jej splatnosti nie je správny. Žalovaný zmenku vystavil ako zmenku na rad s doložkou „bez protestu“, ktorá zabezpečovala splnenie jeho záväzku zo zmluvy o úvere, ktorú uzavrel v postavení spotrebiteľa, pričom sa nejedná o spotrebiteľský úver na kúpu, výstavbu, opravu alebo údržbu nehnuteľností.

52. Zmenka bola vystavená a podpísaná v ten istý deň, ako zmluva o úvere. Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že ide o tzv. blankozmenku, ktorá bola veriteľom vyplnená v súlade s Dohodou o vyplnení zmenky obsiahnutej vo Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Zmenka bola vystavená na predtlačí pripravenej vopred veriteľom POHOTOVOSŤ s.r.o. a okrem zákonom predpísaného textu „zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad POHOTOVOSŤ s.r.o. Bratislava“, bol na nej vopred uvedený aj zmenkový úrok 0,25% denne, údaj o splatnosti v prospech veriteľa POHOTOVOSŤ s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, ako aj ďalšie údaje „bez protestu“ a „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Na zmenke bola zmenková suma a dátum začiatku úročenia dopísané neskôr, a to až po podpísaní zmenky žalovaným ako vystaviteľom. Zmenka bola remitentom POHOTOVOSŤ s.r.o. Bratislava prevedená nedatovaným indosamentom na žalobcu.

53. Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že v čase uzavretia zmluvy o úvere, kedy došlo aj k vystaveniu blankozmenky a Dohody o vyplnení zmenky žalovaným, ktorú osobitne nepodpísal, nebolo používanie zmienek v spotrebiteľských vzťahoch zásadne vylúčené. Podľa § 4 ods.6 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu podpísania zmluvy o úvere dňa 31.03.2009 sa v súvislosti s poskytovaním úveru spotrebiteľovi zakazovalo len splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smel prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, avšak musel postupovať tak, aby boli zachované všetky práva dlžníka ako spotrebiteľa, ktoré zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru vyplývajú. Príslušenstvom sa zo zákona rozumelo vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

54. Z okresným súdom vykonaného dokazovania, s rozsahom ktorého sa odvolací súd stotožnil nesporne vyplývalo, že zmluva o úvere uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je zmluvou spotrebiteľskou, pretože ju na jednej strane uzatvorila spoločnosť POHOTOVOSŤ s.r.o., predmetom činnosti ktorej je poskytovanie úverov a ktorá vystupuje vo vzťahu k žalovanému v pozícii podnikateľa, ktorý je dodávateľom a na druhej strane ju uzavrel žalovaný ako fyzická osoba, ktorý žiadal o poskytnutie finančných prostriedkov pre vlastnú potrebu ako spotrebiteľ. Pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv je dlžník tou slabšou stranou a v záujme obstarania si finančnej hotovosti pristúpi na podmienky veriteľa bez toho, aby sa s nimi podrobne oboznámil, resp. sú mu tieto podmienky predložené len ako VPPÚ na zadnej strane formulárovej, veriteľom vopred pripravenej úverovej zmluvy, ako tomu bolo aj v tomto prípade. Z úverovej zmluvy nesporne vyplýva, že v nej nebola uvedená žiadna sadzba úroku z úveru,

pretože sumu, ktorú spoločnosť POHOTOVOSŤ s.r.o. poskytla žalovanému, zvýšil veriteľ len o sumu poplatkov bez toho, že by bližšie špecifikoval ich druh, pričom celková suma na vrátenie žalovaným dosahovala podľa úverovej zmluvy dvojnásobok a podľa sumy vyplnenej spoločnosťou POHOTOVOSŤ s.r.o. ako remitentom do zmenky takmer trojnásobok sumy úveru. Súčasťou zmluvy o úvere neboli ani podmienky uplatňovania úrokovej sadzby, index alebo referenčná úroková sadzba ani RPMN - ročná percentuálna miera nákladov tak, ako to v tom čase vyžadoval zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v § 4 ods. 2. V zmysle § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy sa preto spotrebiteľský úver poskytnutý na základe uvedenej zmluvy považuje za bezúročný a bez poplatkov.

55. V tejto súvislosti odvolací súd na doplnenie uvádza, že nielen zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou, ale spotrebiteľskou zmluvou je aj zmenková dohoda, ktorá je obsiahnutá v Dohode o vyplnení zmenky začlenené do čl. 17 VPPÚ, a to v zmysle definície obsiahnutej v § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Veriteľ - spoločnosť POHOTOVOSŤ s.r.o. bol povinný pri vystavení blankozmenky, ktorá síce v tom čase úplnou zmenkou ešte nebola (zmenkou sa blankozmenka stala až doplnením chýbajúcich údajov o výške zmenkovej sumy a o jej splatnosti), avšak nesporne tak, ako to vyplýva z Dohody o vyplnení zmenky mala zabezpečovací charakter, pretože zabezpečovala splnenie spotrebiteľského úveru postupovať tak, aby dlžníkovi umožnil rovnakú obranu proti prípadnému novému nadobúdateľovi zmenky, akú by bol mal voči pôvodnému veriteľovi a zároveň remitentovi zmenky, t.j. voči POHOTOVOSŤ s.r.o. Ak uzatvárala spoločnosť POHOTOVOSŤ s.r.o. ako veriteľ a pôvodný remitent s dlžníkom Dohodu o vyplnení zmenky, a teda zmenkovú dohodu tak, že dlžník vystaví v jej prospech zmenku bez toho, že by bolo z tejto zmenkovej dohody zrejme, že vystavuje blankozmenku, že táto je vystavená výslovne „na rad“, tzv. ordre zmenka, a teda že sa nejedná o zmenku „nie na rad“, tzv. rekta zmenku a že by bolo z obsahu tejto dohody jasne, určite a zrozumiteľne zrejme, že dlžník mal vedomosť o tom, aké dôsledky pre neho vystavenie blankozmenky na rad spôsobí a akú celkovú sumu bude musieť na zmenku zaplatiť, zhoršil podľa názoru odvolacieho súdu postavenie žalovaného, a tým aj jeho obranu voči novým nadobúdateľom zmenky, na ktorých mohol pôvodný majiteľ kedykoľvek, aj bez súhlasu žalovaného ako zmenkového dlžníka zmenku previesť. Takýmto konaním obmedzil práva dlžníka zo zmenky podať tzv. kauzálne námietky, na ktoré by bol mal právo podľa čl. I § 17 ZZŠ v znení účinnom do 23.12.2015 vo vzťahu k novému nadobúdateľovi zmenky. Podľa rubopisu na zmenke bola táto indosovaná na žalobcu nedatovaným indosamentom, ktorý si v tomto konaní ako majiteľ zmenky uplatnil právo na zaplatenie zmenkovej sumy aj so zmenkovými úrokmi a zmenkovou odmenou, pričom okrem iného uviedol, že indosant predložil zmenku k zaplateniu a žalovaný ako vystaviteľ ním uplatnenú sumu nezaplatil.

56. Keďže si žalobca v konaní uplatnil nárok zo zmenky, musel odvolací súd podľa § 17 ods. 2 Zákona zmenkového a šekového, ktorého zmena nadobudla účinnosť po vydaní rozhodnutia okresným súdom, z úradnej povinnosti prihliadnuť na všetky námietky, ktoré by bol mohol žalovaný v konaní uplatniť, najmä v súvislosti s Dohodou o vyplnení zmenky, na základe ktorej bola zmenka veriteľom a remitentom vyplnená a následne indosovaná na žalobcu, aj keď žalovaný relevantné námietky nevzniesol.

57. Dohoda o vyplnení zmenky uzavretá medzi žalovaným a spoločnosťou POHOTOVOSŤ s.r.o. bola vyhotovená dopredu na predtlačenom formulári rovnako, ako aj Zmluva o úvere a bola začlenená do VPPÚ drobným písmom medzi množstvo iných dojednaní, ktoré sa nachádzali na jej zadnej strane. Táto spoločnosť ako veriteľ podmienila poskytnutie úveru vystavením blankozmenky žalovaným, pričom tento dôležitý údaj, že žalovaný vystavuje blankozmenku, výslovne v Dohode o vyplnení zmenky neuviedla. Neuviedla tak dostatočne určito, jasne a zrozumiteľne všetky zmluvné podmienky, z ktorých by bol mohol žalovaný zistiť výšku a spôsobu platenia zmenkovej sumy. Podstatné je aj to, že výška zmenkovej sumy v čase jej vyplnenia závisela výlučne od veriteľa, o ktorej nemal žalovaný vopred žiadnu vedomosť. Jej obsahom bol najmä súhlas vystaviteľa s tým, aby mohol veriteľ vyplniť do blankozmenky údaj o výške zmenkovej sumy a jej splatnosť. Žalovanému nebola Dohoda o vyplnení zmenky vôbec predložená na podpis, rovnako ako ani VPPÚ.

58. Dohoda o vyplnení zmenky nebola dohodnutá individuálne, preto spĺňa všetky zákonné predpoklady neprijateľnej podmienky tak, ako ju má na mysli úprava obsiahnutá v § 52 ods. 2 a § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak podmienky platenia zmenky neboli dojednané individuálne, ide o neprijateľné zmluvné dojednanie, ktoré nemôže požívať právnu ochranu. Takéto dojednanie, ktoré umožnilo veriteľovi - dodávateľovi len z toho dôvodu, že žalovaný musel na zabezpečenie návratnosti

úveru vystaviť blankozmenku „na rad“, previesť zmenku na tretiu osobu, proti ktorej sa spotrebiteľ nemohol brániť, resp. len s problémami a nemohol vzniesť voči novému majiteľovi zmenky tzv. kauzálne námietky podľa § 17 ZZŠ v znení do dňa 22.12.2015, ktoré by inak, ak by veriteľ nebol mohol zmenku previesť, a teda keby ju bol vystavil ako rekta zmenku, bol mohol voči veriteľovi a remitentovi zmenky vzniesť, posúdil odvolací súd ako konanie, ktoré obchádza účel právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa.

59. V prípade zmenky „na rad“ totiž dochádza jej jednoduchým prevodom k podstatnému sťaženiu postavenia zmenkového dlžníka voči novému majiteľovi zmenky, pretože pri uplatnení námietok týkajúcich sa pôvodného vzťahu so svojim veriteľom v konaní, ktoré voči nemu už vedie nový majiteľ zmenky, musel splniť podmienky v zmysle cit. § 17 ods. 1 ZZŠ platného do 22. 12. 2015.

60. Odvolací súd preto dospel k záveru, že ak nebola v zmenkovej dohode obsiahnutej v Dohode o vyplnení zmenky vylúčená prevoditeľnosť zmenky rubopisom, potom je takáto dohoda - zmluva obsahovala dojednanie, ktoré nesporne spôsobuje na ujmu spotrebiteľa značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán, nemôže spĺňať náležitosti individuálne dohodnutej podmienky úverovej zmluvy pre rozpor s § 52 ods. 2 OZ neplatná.

61. Okrem toho, že odvolací súd posúdil Dohodu o vyplnení zmenky ako neplatnú pre rozpor s § 52 ods. 2 v nadväznosti na § 53 ods. 1 OZ, je neplatnou aj podľa § 39 OZ, pretože bola vyplnená v rozpore s § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý sa v zmysle § 25 ods. 5 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinnom ku dňu vyplnenia zmenky vzťahoval na zabezpečenie nárokov veriteľa zo spotrebiteľského úveru zmenkou alebo šekom, pričom použitie zmenky nebolo podľa zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v čase jej vystavenia vôbec prípustné.

62. Dohoda o vyplnení zmenky uvedená vo VPPÚ umožňovala vystavenie blankozmenky s tým, že zmenková suma bola v čase vyplnenia ponechaná výlučne na vôli veriteľa, ktorý do nej doplnil úroky, poplatky a zmluvné pokuty, na zaplatenie ktorých veriteľovi a remitentovi právo nevzniklo, v dôsledku čoho odvolací súd posúdil úver ako bezúročný a bez poplatkov.

63. Spoločnosť POHOTOVOSTĚ s.r.o. nepostupovala zákonným spôsobom, keď uzavrela so žalovaným zmenkovú dohodu - zmluvu o kauze zmenky, t.j. o dôvode, pre ktorý žalovaný vystavil v prospech spoločnosti vlastnú blankozmenku „na rad“ (ordre zmenku), a nie zmenku - „nie na rad“ (rektazmenku).

64. Zmenka nie je zmluvou, preto zmenková dohoda obsiahnutá v Dohode o vyplnení zmenky nespôsobuje jej neplatnosť podľa Zákona zmenkového a šekového, avšak zakladá dôvodnú obranu vo forme kauzálnych námietok dlžníka proti povinnosti zaplatiť zmenku nielen remitentovi, ale aj indosatárovi, ktorý ju ani nesmel podľa ustanovenia § 4 ods.6 zák. 258/2001 Z.z. prijať. Odvolací súd je toho názoru, že žalobcovi muselo byť pri indosácii zmenky od spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o. zrejmé, že ak sú zmenkovými dlžníkmi výlučne fyzické osoby a ak boli na zmenkách uvedené čísla zmluvy, že tieto boli vystavené na zabezpečenie návratnosti peňažných prostriedkov pre pôvodného majiteľa prevádzanej zmenky, ktorý bol aj veriteľom dlžníka, inak by nebol mal informácie o tom, koľko zo zmenkovej sumy na splátky úveru už dlžník spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o. zaplatil a o akú sumu zníži ním uplatňovaný nárok zo zmenky. Musel preto vedieť, že sa jedná o zabezpečenie pohľadávky zo spotrebiteľského úveru, keď v niektorých návrhoch žaloval nielen znížené sumy o splátky úveru, ale aj len zmenkovú úroky a odmenu. Takéto údaje mohol zistiť len z podkladov predložených mu zo strany pôvodného veriteľa POHOTOVOSTĚ, s. r. o. Vedel nielen to, že sa jedná o zmenky „na rad“, keďže boli na neho indosované, ale aj to, že medzi dlžníkom a spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s. r. o. bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, bez ktorej by len ťažko mohol zo samotnej zmenky zistiť všetky relevantné údaje pre uplatnenie nárokov zo zmenky. Nie je preto možné súhlasiť s jeho tvrdením, že bol pri nadobúdaní zmenky dobromyseľný.

65. Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že záväzok žalovaného ako spotrebiteľa k založeniu zmenkovej obligácie je neplatný, v dôsledku čoho nemohol pôvodný majiteľ previesť na nového nadobúdateľa zmenky práva, ktoré platne nenadobudol. Aj keď žalovaný kauzálne námietky, tj. skutočnosti odôvodňujúce námietky, že jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou na ujmu jeho práv ako spotrebiteľa, ktoré by bol mohol žalovaný namietat

nepodal, okresný súd správne zistil všetky relevantné skutočnosti ex offa vykonaným dokazovaním, a to v intenciách platného a účinného ust. § 17 ods. 1 a 2 ZZŠ, ktorý mu uložil tieto skúmať vždy, a teda nielen u tých zmenkových nárokoch, ktoré boli uplatnené na súde po 23.12.2016, ale aj pred týmto dátumom. Žalobca netvrdil, ale ani v konaní nevyvrátil, že zmenka nemala zabezpečovací charakter a že nebola vystavená v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, preto platí, že nárok zo zmenky si žalobca uplatnil voči žalovanému, ktorý je fyzickou osobou zo zmenky, ktorá zabezpečovala spotrebiteľský uver, vzniknutý na základe spotrebiteľskej zmluvy. Zo všetkých rozhodujúcich skutočností, ktoré odvolací súd z Dohody o vyplnení zmenky zistil vyplýva, že pre jej rozpor so zákonom nie je žalovaný povinný ako dlžník jej majiteľovi na zmenku plniť.

66. K zmenkovému úroku, ktorý si žalobca uplatnil vo výške 0,06 % denne je nutné uviesť, denne je nutné uviesť, že odvolací súd musel ex offa posúdiť, vzhľadom k tomu, že sa jednalo o úrok dohodnutý písomne priamo na zmenke, súlad takejto dohody ohľadom jeho výšky 0,25% denne zo sumy dopísanej neskôr majiteľom zmenky s dobrými mravmi k tomu dátumu, ku ktorému bol tento úkon urobený. Zmenku je v zásade možné úročiť zmenkovým úrokom vo výške 6% ročne, pretože úročenie presahujúce túto hranicu bolo v čase vzniku zmenkového práva považované za úžeru. Výnimku z tejto zásady tvoria prípady, kedy je zmenka splatná na videnie (resp. konkrétny časový údaj po videní), takže nie je možné odhadnúť, kedy bude predložená na zaplatenie, a preto je v zmysle zmenkového práva možné dohodnúť aj osobitný zmenkový úrok tak, ako tomu bolo v prejednávanej veci. Toto oprávnenie malo zo svojej podstaty chrániť zmenkového veriteľa, ktorý si vzhľadom k neznámemu času predloženia zmenky nemohol vypočítať presnú výšku úroku, ktorá za bežných okolností, pri zmenke s určeným dátumom splatnosti tvorí súčasť zmenkovej sumy. Zmenková suma je vytvorená ako súčet istiny poskytnutých peňažných prostriedkov a úroku z týchto peňazí podľa dohodnutej výšky úroku, vypočítaného ku dňu predpokladaného vrátenia peňazí, teda doby splatnosti zmenky. Uvedené ustanovenie preto nemalo slúžiť na osobitné obohatenie veriteľa prostredníctvom úžernícky navýšeného úroku z poskytnutých peňazí a výška dohodnutého úroku by v súlade so zásadou poctivého obchodného styku, keďže ide o zmenku vystavenú žalovaným ako spotrebiteľom, nemala prekročiť úrok bežne aplikovaný v porovnateľných úverových vzťahoch.

67. Úrok vo výške 0,25% denne zodpovedá ročnej sadzbe až 91,25%, čo je nesporne výška dohodnutá v rozpore s dobrými mravmi, a preto je podľa § 39 Občianskeho zákonníka takáto dohoda absolútne neplatná. Okresný súd bol aj v zmysle zjednocujúceho Stanoviska Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.10.2015 povinný ex offa prihliadnuť na neprímerane vysoký úrok, a to aj preto, že zmenka bola vystavená v spotrebiteľskom vzťahu.

68. Pokiaľ bola dohoda o zmenkových úrokoch vzhľadom na ich výšku absolútne neplatná od počiatku, nie je možné ju konvalidovať tým, že si žalobca uplatní zmenkový úrok v nižšej výške, hoci aj po čiastočnom späťvzátí jeho návrhu. Uplatnenie zmenkového úroku 0,06%, a to s prihliadnutím na absolútne neplatný právny úrok, ktorý by mal takýto nárok zakladať, nemôže vyvolať účinky zamýšľané žalobcom a mať za následok jeho priznanie, a to ani sčasti.

69. Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je vo výroku vecne správne, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

70. Rozhodnutie odvolacieho senátu bolo prijaté jednohlasne.

71. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu priznal žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný voči žalobcovi, ktorý úspešný nebol. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne v súlade § 262 ods. 2 v nadväznosti na § 251 Civilného sporového poriadku súd prvej inštancie.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).